

KM ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน

ครั้งที่ 4/2561

Them: การทำบทเรียนออนไลน์แบบ SPOC

วันที่ 2 กรกฎาคม 2561 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้อง 503 บางกอกน้อย

ภาควิชาการพยาบาลรากฐานได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง “การทำบทเรียนออนไลน์แบบ SPOC” โดยมีอาจารย์ปิยาภรณ์ เยาวเรศ ภาควิชาศัลยศาสตร์ ผู้นำกิจกรรม ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

เป้าหมายของมหาวิทยาลัย เพื่อให้การพัฒนาทางการศึกษาและการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีทิศทางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒ ด้านที่ ๒ Excellence in Outcome-based Education for Globally Competent Graduates ที่มุ่งหวังสร้างบัณฑิตให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะเพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้าง

การสร้างและพัฒนาอีเลิร์นนิง (e-Learning) ของมหาวิทยาลัยมหิดล มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 ANALYSIS

การวิเคราะห์รายวิชาเพื่อพัฒนาเป็นบทเรียนออนไลน์ โดยวิเคราะห์จาก ลักษณะรายวิชา วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย / พื้นฐานและความพร้อมของผู้เรียน รวมถึงวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนและระยะเวลา

ขั้นตอนที่ 2 DESIGN

การออกแบบรายวิชา โดยเริ่มจาก การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning objective) และผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcome) รวมถึงออกแบบการเรียนรู้ บทเรียน สื่อและรูปแบบการนำเสนอ แบบฝึกหัด การจัดการกิจกรรมโครงการ การวัดผล การมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการเรียนเป็นกลุ่ม ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องผ่านการพิจารณา และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ก่อนดำเนินการในขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 DEVELOP

ในขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนการพัฒนาสื่อ โดยการผลิตสื่อ ตามแผนที่ได้ออกแบบไว้ ในส่วนของเนื้อหาการจัดการเรียนการสอน บทเรียน แบบฝึกหัด หลังจากนั้นจะดำเนินการถ่ายทำวิดีโอโดยผู้รับผิดชอบหัวข้อนั้นๆ และตัดต่อวิดีโอ มีการเรียนเรียงเนื้อหาตามลำดับในบทเรียน และ upload ขึ้นระบบออนไลน์ หลังจากนั้นมีการทดสอบระบบ ทดลองเรียน ประเมินผลการเรียนระหว่างสอน และปรับปรุงคุณภาพสื่อและรูปแบบการสอน ในขั้นตอนนี้จะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพสื่อ ได้แก่ ความชัดเจนของตัวหนังสือ ขนาดภาพและวิดีโอ ความยาวของเนื้อหาแต่ละส่วนไม่เกิน 10 นาที หลังบทเรียนแต่ละช่วงจะต้องทำแบบฝึกหัด นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงลิขสิทธิ์ของสื่อทั้งภาพและวิดีโอ ต้องมีการขออนุญาตใช้ หรือต้องบอกที่มาทุกสื่อ

ขั้นตอนที่ 4 IMPLEMENT

เริ่มจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านระบบออนไลน์ รวมถึงสำรวจและวิเคราะห์พฤติกรรม / ความสม่ำเสมอของการเข้าเรียน การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในระบบออนไลน์ โดยผู้สอนสามารถเข้าดูในระบบออนไลน์ว่ามีผู้เข้าเรียนกี่คน มีการทำข้อสอบหรือไม่ มีการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน รวมถึงตั้งคำถามผ่าน Discussion board

ขั้นตอนที่ 5 EVALUATE

วิเคราะห์และประเมินผลในด้านต่างๆ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอน หลังจากนั้นมีการวางแผนการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งขณะนี้โครงการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จึงมีรายละเอียดการวิเคราะห์และประเมินผลในด้านต่างๆ ดังนี้

- ประเมินผลผู้เรียน ทั้งระหว่างทาง และเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอน
- ประเมินผลโครงการ

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. จากการประเมินผลจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบ SPOC วิชาสาธารณสุขภัยและฉุกเฉิน ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่าประสบปัญหาด้านการเตรียมความพร้อมเรื่อง องค์ความรู้ในการจัดทำโครงการ เป็นเรื่องใหม่ที่อาจารย์ต้องแสวงหาวิธีการและองค์ความรู้, พื้นฐานความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์แตกต่างกัน เนื่องจากนักศึกษาจำนวนมาก ในการจัด ACTIVE LEARNING จึงใช้เวลามาก, อาจารย์ท้วงเนื้อหา เนื่องจากถูกตัดทอนจากการผลิตรูปแบบวิดีโอ จึงคง E-LEARNING ภาคการศึกษาต้นไว้

ส่วนตัวผู้เรียน พบว่าช่วงแรกการปรับตัว ..นักศึกษามีภาระงานจากวิชาอื่น จึงทำให้การแบ่งเวลาในการเรียนออนไลน์ไม่ดีเท่าที่ควร กิจกรรมในชั้นเรียน ทำให้ได้เรียนรู้การคิด แสดงความคิดเห็น ได้ทำงานเป็นแบ่งปันความคิดสร้างสรรค์ และนักศึกษายังไม่คุ้นเคยกับการเรียนระบบนี้

ด้านสื่อการสอน WIFI ต้องสามารถรองรับจำนวนนักศึกษาที่เข้าระบบพร้อมกันได้

2. การจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์มีทั้งข้อดีและโอกาสพัฒนา บทเรียนออนไลน์ ผู้เรียนได้ศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในชั้นเรียนและสามารถกลับมาทบทวนเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ได้ตลอดเวลาเมื่อต้องการ โดยเฉพาะช่วงเวลาใกล้สอบ กรณีที่มีข้อสงสัย นอกจากใช้กระดานคำถามในระบบแล้ว สามารถมาซักถามผู้สอนในชั้นเรียนได้ ผู้เรียนที่มีความสนใจ ขยัน จะเข้าศึกษาได้ทุกหน่วยในรายวิชาออนไลน์ไม่จำกัดเวลา ซึ่งแตกต่างจากการเรียนปกติที่นักศึกษาทุกคนใช้เวลาในชั้นเรียนเท่ากัน

3. พัฒนาระบบอินเตอร์เน็ตที่พร้อมเพื่อรองรับรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป รองรับจำนวนนักศึกษาที่มากขึ้น

4. ควรมีการปลูกฝังความรับผิดชอบ สร้างนิสัยการเรียนรู้ และสร้างความคุ้นชินการเรียนระบบออนไลน์ตั้งแต่ปีหนึ่ง

ผู้ร่วมกิจกรรม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นารินทร์	จิตรมนตรี	หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลรากฐาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิราพรรณ	วิโรจน์รัตน์	รองหัวหน้าภาควิชาการพยาบาลรากฐาน
3. รองศาสตราจารย์ ณิชสุรางค์	บุญจันทร์	
4. รองศาสตราจารย์ พัสมณท์	คุ้มทวีพร	
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ	วาณิชย์เจริญชัย	
6. อาจารย์พรสินี	เต็งพานิชกุล	
7. อาจารย์ปิยาภรณ์	เยาวเรศ	
8. ผู้ช่วยอาจารย์จิรวรรณ	มาลา	
9. ผู้ช่วยอาจารย์จิรวรรณ	เฟื้อแผ่	
10. ผู้ช่วยอาจารย์วรรณฤดี	เชาว์อัยชัย	
11. นายบุลากร	บัวหลวง	
12. นางสาวเบญจภรณ์	มาตรนอก	